

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, **Adalet Bakanı Akın Gürlek** tarafından Anayasanın 98 ve İç Tüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Ceylan AKÇA CUPOLO

Diyarbakır Milletvekili

Diyarbakır Kulp'ta 18 Mart 1994 tarihinde gözaltına alındıktan sonra bir daha kendisinden haber alınamayan Mirza ATEŞ de zorla kaybettirilenlerdendir. İHD'nin kayıp yakınlarıyla beraber basına yaptığı açıklamasına göre; "Mirza ATEŞ, Diyarbakır'ın Kulp ilçesine bağlı İnkaya Köyünde ikamet ediyordu. Derneğimize başvuran ağabeyi Eşref ATEŞ'in anlatımlarına göre; Diyarbakır'ın Kulp İlçesi İnkaya Köyüne asker ve korucuların katılımıyla 18 Mart 1994 günü gece saatlerinde baskın düzenlenir. Yapılan baskın esnasında Mirza ATEŞ'in evi ateşe verilip yakılır. Akabinde Mirza ATEŞ ile köylüsü Kuddusi ADIGÜZEL evlerinden çocuklarının gözleri önünde, işkence görerek gözaltına alınırlar. Gözaltına alınan Mirza ATEŞ ile Kuddusi ADIGÜZEL öncelikle Kulp ilçe merkezine götürülür, ardından Diyarbakır merkeze götürülürler ve yaklaşık 85 gün boyunca işkenceye maruz kalırlar. Olayın yaşandığı tarihlerde abi Eşref ATEŞ de gözaltına alınır. Eşref ATEŞ, götürüldüğü yerde kardeşinin gözaltında olduğu bilgisine ulaşır. Ailenin duyumlarına göre; Gözaltı sonrası Mirza ATEŞ Kulp İlçesine götürülür, ardından boş bir arazide operasyon varmış gibi gösterilerek 8 kişi ile birlikte kurşuna dizilirler. Ayrıca bu cenazeler, üzerine gaz dökülerek yakılır ve 6 gün kaldıktan sonra tahminen aynı yerde bir çukur kazılarak cenazelerden arda kalanlar gömülür. Olay ile ilgili yapılan başvuru sonrası yürütülen soruşturma sonucunda Kulp Cumhuriyet Başsavcılığı 3 Haziran 1996 tarihinde "adı geçen şahısların İlçemiz Jandarma Bölük Komutanlığı ve Emniyet Amirliğince gözaltına alınmadığı, söz konusu Mirza ATEŞ'in köyünü terk ederek İstanbul'a yerleştiği anlaşıldığından gözaltında kaybolma olayı ile olarak kamu adına kovuşturmaya mahal olmadığına" karar verir. Aile tarafından ilgili iç hukuk mercilerine başvurular yapılmasına rağmen tüm hukuki girişimler sonuçsuz bırakılır, Mirza ATEŞ' ten bir daha haber alınamaz. Ailesinin ve onlarca köylünün gözü önünde gözaltına alınan Mirza Ateş'in ortada hiçbir delil yokken İstanbul'a gittiği ve yerleştiği kanısıyla soruşturmaya son verilmesi, faillerin korunduğu gerçeğini bir kere daha gözler önüne sermektedir."

Bu bağlamda;

1. Önergede bahsedilen ve zorla kaybettirilenlerin akıbeti ne olmuştur? Cenaze ve/veya mezar yerleri nerededir?
2. Bu olaydaki failler/azmettiriciler/devletle ilişkili paramiliter odaklar açığa çıkarılmış, yargılanmış ve cezalandırılmış mıdır?
3. Kişinin akıbeti ortaya çıkıncaya kadar hukuken kesintisiz bir biçimde işlenmeye devam eden bir suçta, hangi kanun maddesi zamanaşımından bahsederek faili

korurken, geride kalanların ömür boyu sürecek adalet arayışına bir son tarih koyabilir?

4. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin (AİHM) *yaşam hakkı ihlali, etkin soruşturma yürütmemek ve işkence yapmak* suçlarından oybirliğiyle Türkiye'yi mahkûm ettiği dosyalar, söz konusu kararların ardından neden yeniden açılmamış, faillerin/azmettiricilerin/devletle ilişkili paramiliter odakların cezalandırılması için neden somut adımlar atılmamıştır?
5. Kamuoyunda politik faili meçhul dosyalarını da etkin biçimde soruşturması, uluslararası hukuka ve vicdanlara aykırı olarak zamanaşımı gerekçesiyle kapatılan dosyaları yeniden açması umulan Faili Meçhul Suçları Araştırma Daire Başkanlığının yanına faili belli olan suçlar için de Gözaltında Zorla Kaybetme Suçları Araştırma Dairesi kuracak mısınız?